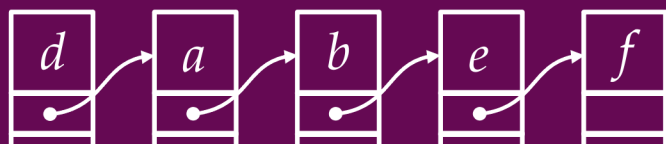
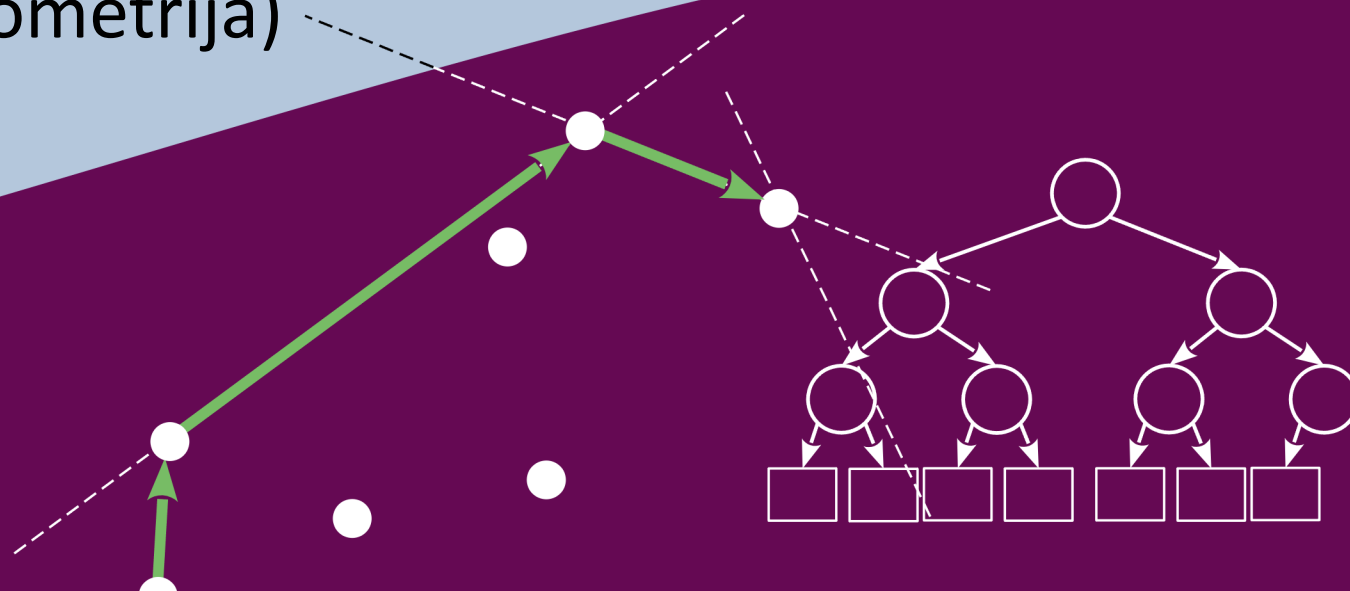
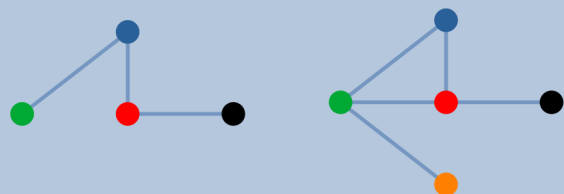

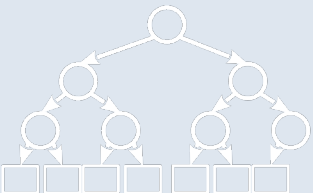
Napredni algoritmi i strukture podataka

Tjedan 4: Geometrijski algoritmi (računalna geometrija)

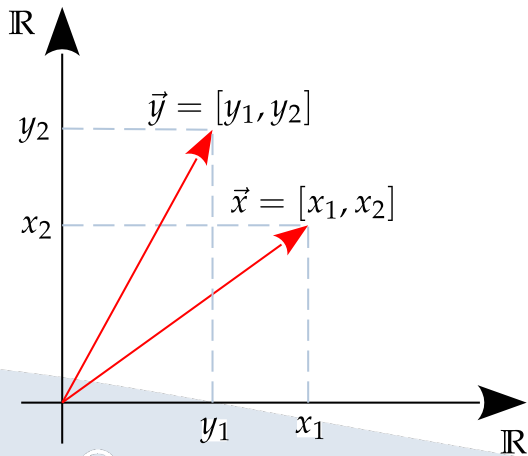
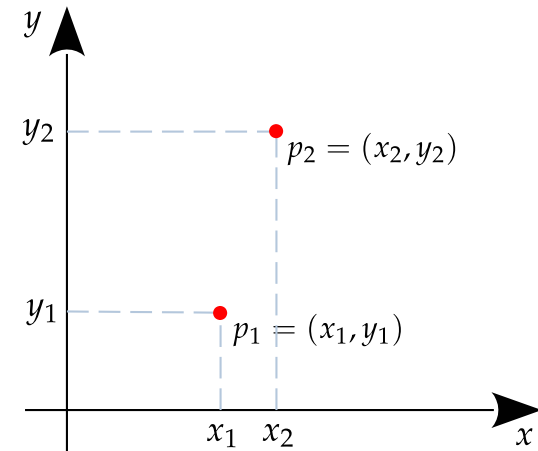

Što je računalna geometrija?

- Definicija: *sistematsko proučavanje struktura podataka i algoritama u geometriji*
- Primjeri:
  - **Računalna grafika** – jedno od najrazvijenijih područja – računalne igre, vizualizacija, modeliranje
  - **Prostorni dizajn produkata** – raspored na elektroničkim pločicama, dizajn integriranih čipova, pakiranja, **CAD/CAM**
  - **Robotika** – izračun pokreta i trajektorija
  - **GIS** – prostorne projekcije, smještanje objekata, proračuni putanja, pretraživanje objekata, presjeci, ...

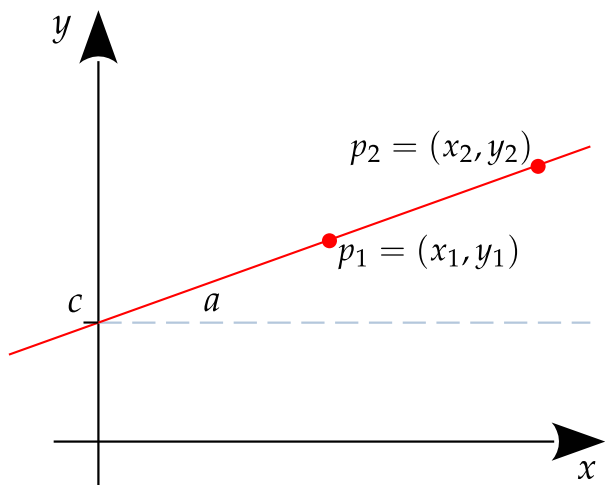

Osnovni geometrijski elementi - točka

- Točka je infinitezimalni element $\mathbb{R}^n$ prostora
 $\mathbb{R} \times \mathbb{R} \times \mathbb{R} \times \dots \times \mathbb{R} = (x_1, x_2, x_3, \dots, x_n) = p$
- Realni prostor $\mathbb{R}^n$ je apstraktan – preslikavamo ga u Kartezijev koordinatni sustav
- Točka se može napisati i u vektorskom obliku
 $\vec{x} = [x_1 \ x_2 \ x_3 \ \dots \ x_n]$

Osnovni geometrijski elementi - linija

- Linija je beskonačni skup točaka u prostoru koje slijede linearnu jednadžbu

$$L = \{(x, y): (x, y) \in \mathbb{R}^2, ax + by = c\}$$

- Linearna jednadžba može se napisati i kao

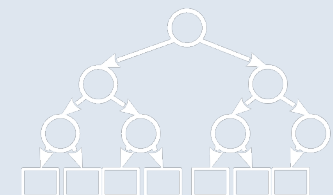
$$y = c - ax$$

- Ako imamo dvije točke u prostoru kroz koje linija prolazi

$$p_1 = (x_1, y_1), p_2 = (x_2, y_2)$$

- Linija se može napisati kao

$$a = \frac{y_2 - y_1}{x_1 - x_2}, c = y_1 + \frac{y_2 - y_1}{x_1 - x_2} x_1$$

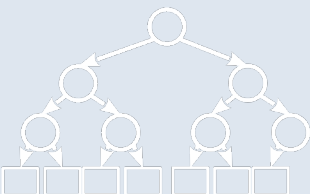
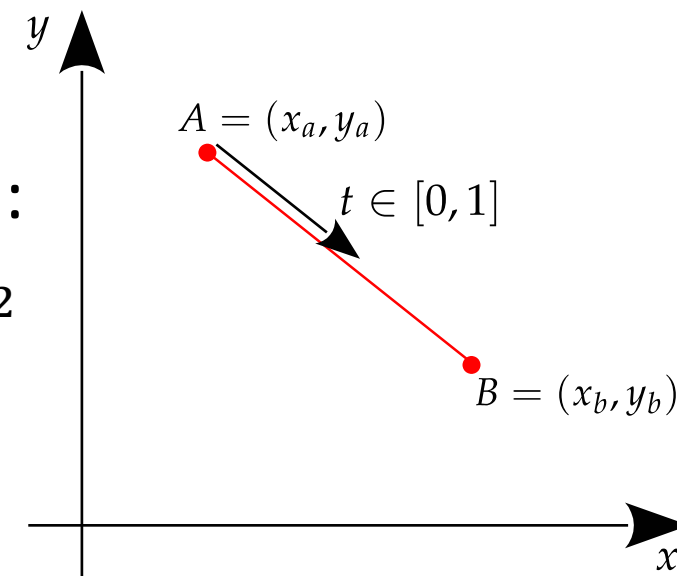

Osnovni geometrijski elementi – linija i segment

- Linija se može parametrizirati

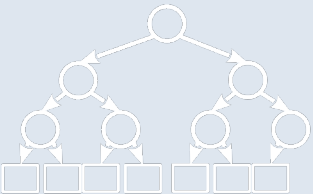
$$\Delta y = y_2 - y_1, \Delta x = x_2 - x_1$$
$$y = y_1 + t\Delta y, x = x_1 + t\Delta x$$

- Parametar $t \in [0,1]$ određuje poziciju točke na liniji:
  - za $t = 0$ nalazimo se u p_1 , dok se za $t = 1$ nalazimo u p_2
- Parametarski pristup koristimo za omeđivanje linije
- Linija prolazi točkama $A = (x_a, y_a), B = (x_b, y_b)$
- Ako smatramo da ju točke A i B omeđuju
  - Za vrijednosti parametra $t \in [0,1]$ dobivamo skup točaka koji predstavljaju segment linije ili dužinu $\overline{AB}$.

Osnovni geometrijski elementi – ploha

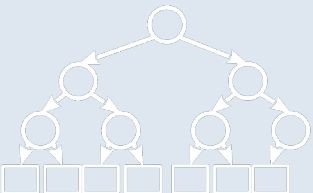
- Promotrimo geometrijski element koji ima jednu dimenziju manje od prostora u kojem se nalazi
  - Na primjer točka (0 dimenzija) na liniji (1 dimenzija)
- U trodimenzionalnom prostoru to je ploha
- Ploha je beskonačan skup točaka koje slijede linearnu jednadžbu
$$P = \{(x, y, z): (x, y, z) \in \mathbb{R}^3, ax + by + cz = d\}$$
- Podskup točaka plohe nazivamo geometrijskim oblikom

Osnovni geometrijski elementi – poligoni

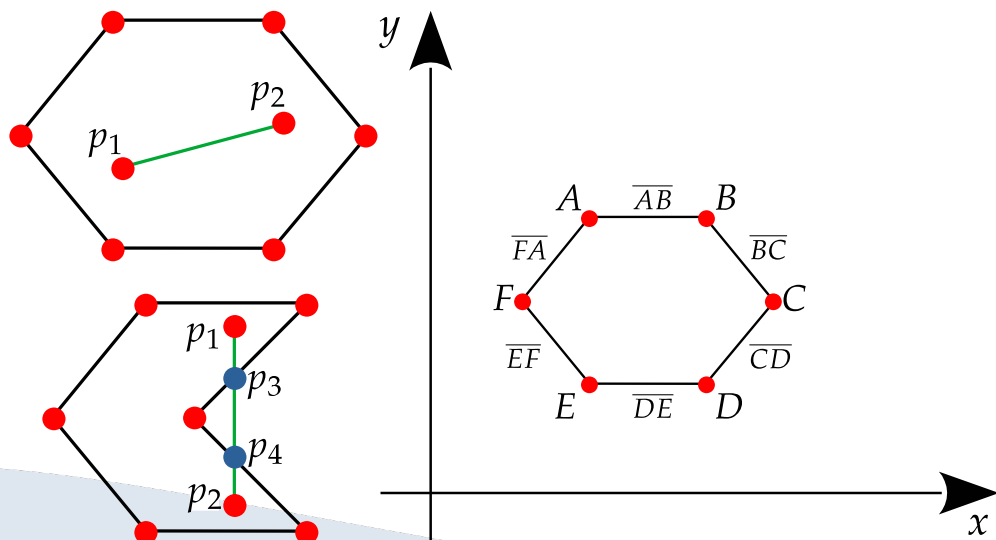
- Podskup plohe $\mathcal{P} \in P$ ograničen skupom točaka i linijskim segmentima između tih točaka naziva se poligon
- Poligon sastavljen od n točaka naziva se n -gon
- Linijski segmenti omeđuju poligon čineći brid *poligona*, dok se točke u poligonu nazivaju *tijelo poligona*
- Kada nabrajamo točke na bridu poligona to uobičajeno činimo u smjeru kazaljke na satu
- Suma unutarnjih kutova poligona je

$$S = (n - 2) * 180^\circ$$

Osnovni geometrijski elementi – poligoni

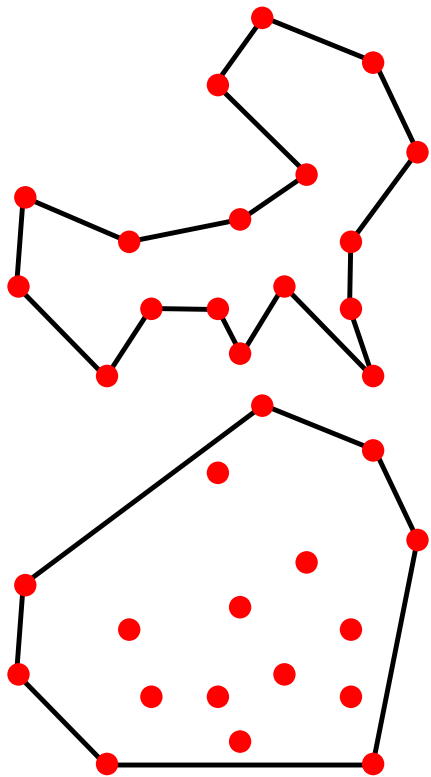
- Poligon se smatra **konveksnim** ako za svaki par točaka $p_1, p_2 \in \mathcal{P}$, dužina $\overline{p_1 p_2}$ prolazi unutar poligona
- Poligon se smatra **jednostavnim** ako nema interakcije sa samim sobom, na primjer križanje sa svojim bridom

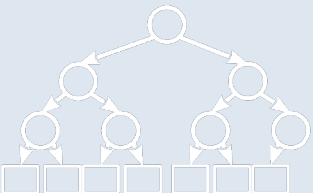
- **Regularni** poligoni su ekviangularni i ekvilateralni, što znači da su im unutarnji kutevi i duljine svih linijskih segmenata jednaki
  - **Primjer:** jednostranični trokut, kvadrat, pentagon, hexagon, heptagon, ...

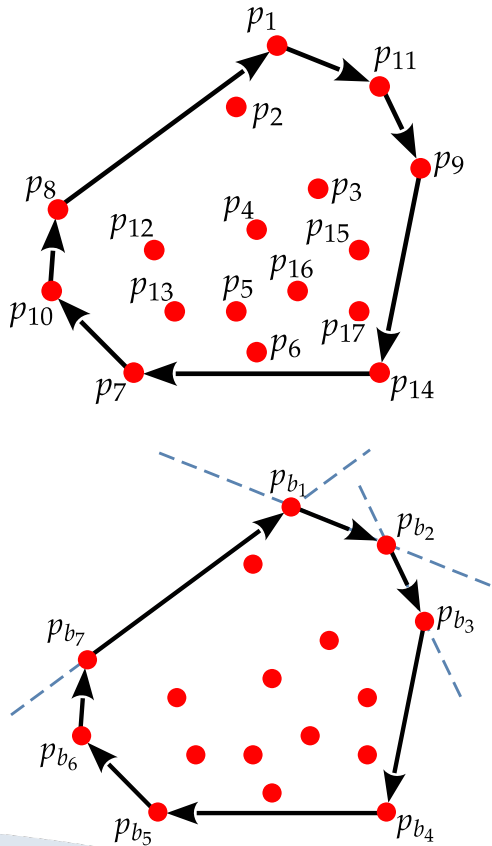
Plošna konveksna ljuska (Convex Hull)

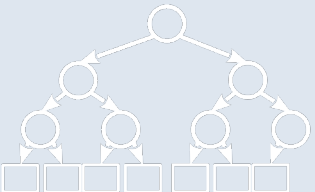
- Zamislimo skup točaka u $\mathbb{R}^2$, $P_p = \{p_1, p_2, \dots, p_n\}$
- Postoji podskup tih točaka, takav da čini brid poligona $\mathcal{P}$ koji sadržava sve točke iz skupa P_p , tako da vrijedi
$$\nexists p \in P_p : p \notin \mathcal{P}$$
- Ako je poligon $\mathcal{P}$ konveksan, tada se radi o konveksnoj ljusci
- Zamislimo da je P_p skup čavala zabijen u dasku
- Stavimo gumicu oko tih čavala
- Gumica predstavlja rub poligona koji je konveksna ljuska

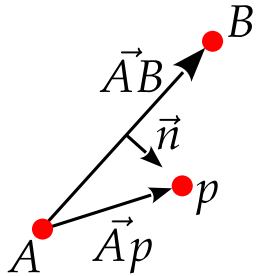
Plošna konveksna ljuska I

- Nabrajamo točke koje pripadaju bridu poligona $b(\mathcal{P}) \subseteq P_p$ u smjeru kazaljke na satu
- Jednostavni način utvrđivanja da je $b(\mathcal{P})$ konveksna ljuska
  - Uzmemo svaki linijski segment ruba poligona i gledamo da li su sve ostale točke u poligonu **desno** od njegove linije
  - Ako da, radi se o konveksnoj ljusci
- Kako utvrditi da je točka „**desno**” od linije?
- I što to uopće znači „**desno**”?

Plošna konveksna ljuska I

- Ako imamo dvije točke $A = (x_a, y_a)$, $B = (x_b, y_b)$ i njihov linijski segment $\overline{AB}$, tada se može definirati vektor

$$\overrightarrow{AB} = [x_b - x_a \quad y_b - y_a]$$

- Uz sustav jednažbi

$$\overrightarrow{AB} * \vec{n}^T = 0, D = \vec{n} * \overrightarrow{Ap}^T$$

- Dobivamo

$$D = [y_b - y_a \quad x_a - x_b] \begin{bmatrix} x - x_a \\ y - y_a \end{bmatrix}$$

$$D = (x - x_a)(y_b - y_a) - (y - y_a)(x_b - x_a)$$

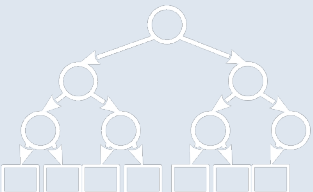
- Za sve $D > 0$ smatramo da je točka p **desno** od linijskog segmenta $\overline{AB}$

Plošna konveksna ljuska I

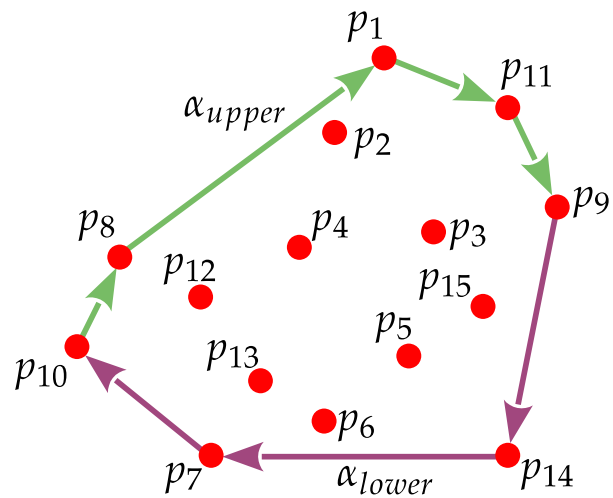
```
function SIMPLECONVEXHULL( $P_p$ )  
   $\alpha(P_p) \leftarrow \emptyset$   
  for each pair of points  $p_i, p_j \in P_p$  do  
     $bound \leftarrow 1$   
    for each point  $p_k \in P_p$  such that  $p_k \notin \{p_i, p_j\}$  do  
      if  $p_k$  is left from the line segment  $\overline{p_i p_j}$  then  
         $bound \leftarrow 0$   
    if  $bound$  is 1 then  
      add  $\overline{p_i p_j}$  to  $\alpha(P_p)$  taking care of the clockwise order  
  return  $\alpha(P_p)$ 
```

Kompleksnost = $O(n^3)$

- S obzirom da na početku imamo samo P_p , moramo pronaći rub $b(\mathcal{P})$ takav da predstavlja konveksnu ljusku, što je označeno sa $\alpha(\mathcal{P})$
- Uzimamo parove točaka iz $p_i, p_j \in P_p$ i provjeravamo da li su sve ostale točke iz P_p desno od njihovog linijskog segmenta $\overline{p_i p_j}$
- Ako da, onda taj linijski segment $\overline{p_i p_j}$ pripada $\alpha(\mathcal{P})$
- Dva velika problema:
  - Algoritam ne osigurava da je konveksna ljuska zatvorena
  - Visoka kompleksnost rješenja

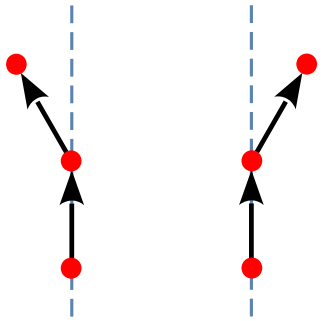

Plošna konveksna ljuska II

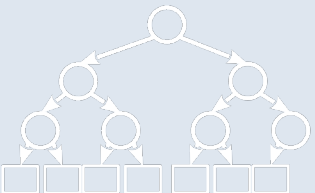

- Da li je moguć drukčiji, brži algoritam za pronalazak konveksne ljuske?
- Razdijelimo konveksnu ljusku na gornji i donji dio
$$\alpha(\mathcal{P}) = \alpha_{lower}(\mathcal{P}) \cup \alpha_{upper}(\mathcal{P})$$
- Horizontalno sortiramo točke u P_p
$$h(P_p) = \{p_{h_i} : p_{h_i} \in P_p\}$$
$$\forall p_{h_i}, p_{h_j} \in h(P_p) : i < j, x(p_{h_i}) \leq x(p_{h_j})$$
- Primjećujemo da je prva točka u $h(P_p)$ početak, a zadnja točka u $h(P_p)$ završetak gornjeg dijela konveksne ljuske ili $\alpha_{upper}(\mathcal{P})$
- Istovjetno, samo okrenuto, zadnja točka u $h(P_p)$ početak, a prva točka u $h(P_p)$ završetak donjeg dijela konveksne ljuske ili $\alpha_{lower}(\mathcal{P})$

Plošna konveksna ljuska II

- I dalje oba dijela konveksne ljuske obilazimo u smjeru kazaljke na sati
- To znači da je konveksna ljuska, a time i oba njena dijela **desno naginjuća**
- Da bismo utvrdili da je dio konveksne ljuske desno naginjući, trebamo barem tri točke
- Koristimo se istim principom utvrđivanja da li je treća točka po redu desno ili lijevo od linije koju čine prve dvije točke

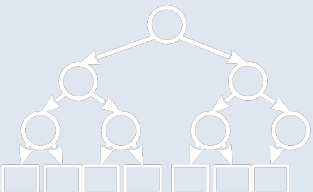

Plošna konveksna ljuska II

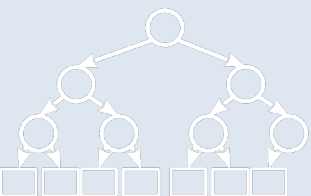
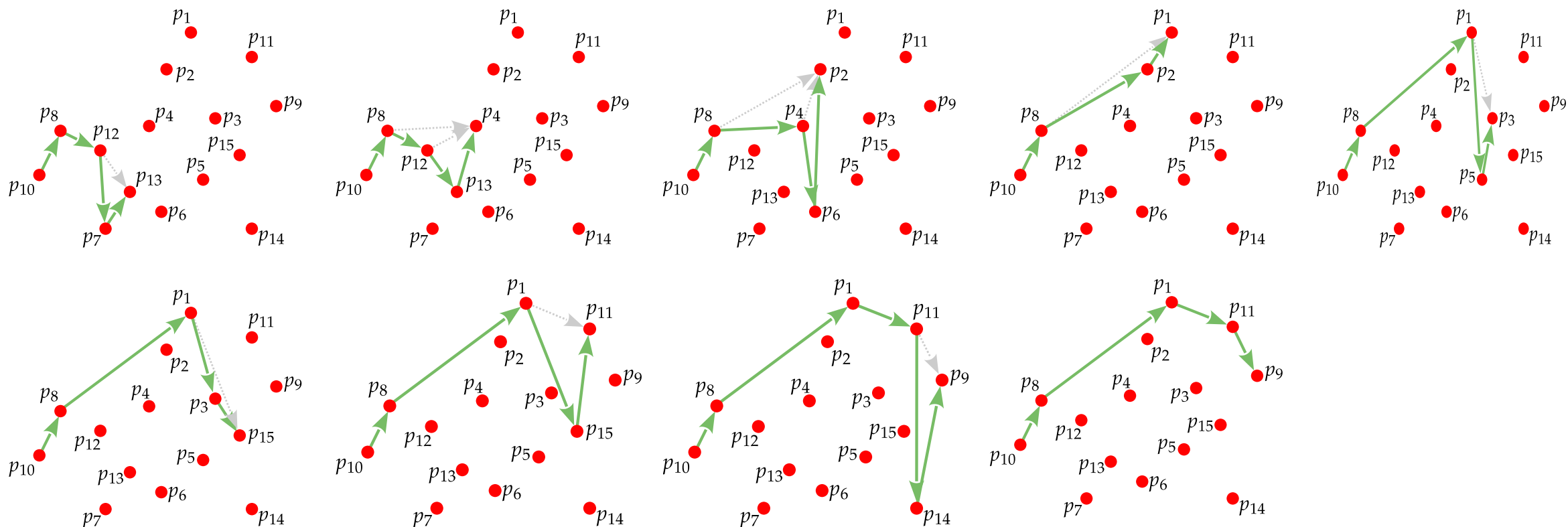
```
function CONVEXHULL( $P_p$ )
  create  $h(P_p)$  as the sorted list of points from  $P_p$ 
   $\alpha_{upper}(P_p) \leftarrow \{p_{h_1}, p_{h_2}\}$  from  $h(P_p)$ 
  for  $i \leftarrow 3$  to  $n$  do
    add  $p_{h_i}$  to  $\alpha_{upper}(P_p)$ 
    while  $|\alpha_{upper}(P_p)| \geq 3$  and last three points incline left do
      remove the point before the last from  $\alpha_{upper}(P_p)$ 
   $\alpha_{lower}(P_p) \leftarrow \{p_{h_n}, p_{h_{n-1}}\}$  from  $h(P_p)$ 
  for  $i \leftarrow n - 2$  downto  $1$  do
    add  $p_{h_i}$  to  $\alpha_{lower}(P_p)$ 
    while  $|\alpha_{lower}(P_p)| \geq 3$  and last three points incline left do
      remove the point before the last from  $\alpha_{lower}(P_p)$ 
  return  $\alpha_{upper}(P_p) \cup \alpha_{lower}(P_p)$ 
```

Kompleksnost = $O(n \log n)$

- Prvo horizontalno sortiramo listu točaka
- Dodamo prve dvije točke iz $h(P_p)$ u gornju konveksnu ljusku
- U petlji krećemo od treće točke
  - Ukoliko zadnje tri točke naginju lijevo, uklanjamo srednju od njih iz gornje konveksne ljuske
- Kada stignemo do zadnje točke u $h(P_p)$, dobili smo gornju konveksnu ljusku
- Za donju se radi isti postupak, ali obrnutim redoslijedom kroz $h(P_p)$

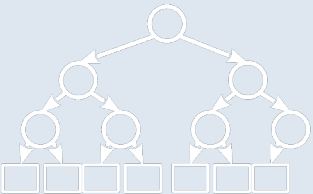
Plošna konveksna ljuska II

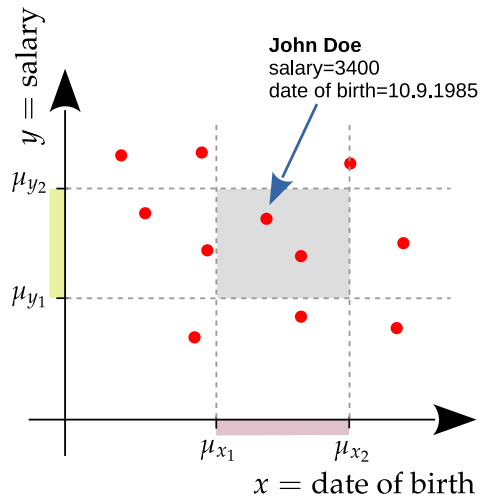

Plošna konveksna ljuska II

- Algoritam prolazi kroz svih n točaka iz P_p , čime bi kompleksnost bila $O(n)$
- Kako imamo potrebu koristiti neki od algoritama za sortiranje, za stvaranje $h(P_p)$, tako nam kompleksnost algoritma za sortiranje prevladava i ukupna kompleksnost je $O(n \log n)$
- Koncept konveksne ljuske koristi se kasnije u linearnom programiranju

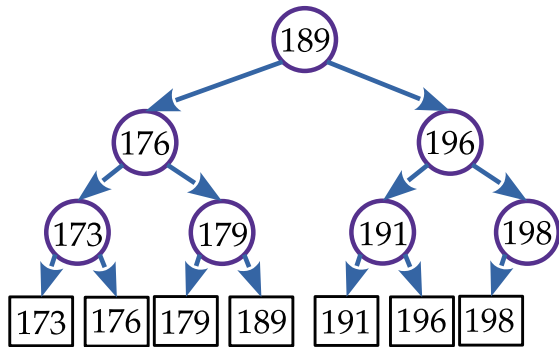

Geometrijsko pretraživanje

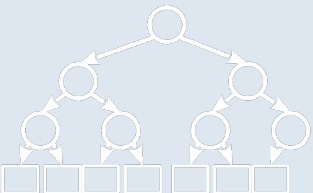

- Zamislimo da u bazi podataka imamo skup podataka koji možemo smjestiti u n -dimenzionalni prostor
- Neke od dimenzija mogu biti *visina*, *težina*, *plaća*, itd...
- Zaboravimo na trenutak sve mogućnosti baze podataka
- B⁺ indeksna stabla nam pomažu dohvatiti podatke za točno određenu vrijednost atributa
- Kako dohvatiti skup podataka koji ima određeni atribut u određenom rasponu vrijednosti?
- Na primjer: pronađimo sve osobe koje su visine od 165 do 184 centimetara
- Generalno, imamo skup vrijednosti (1-dimenzionalan) iz kojeg što je brže moguće želimo pronaći vrijednosti u traženom rasponu

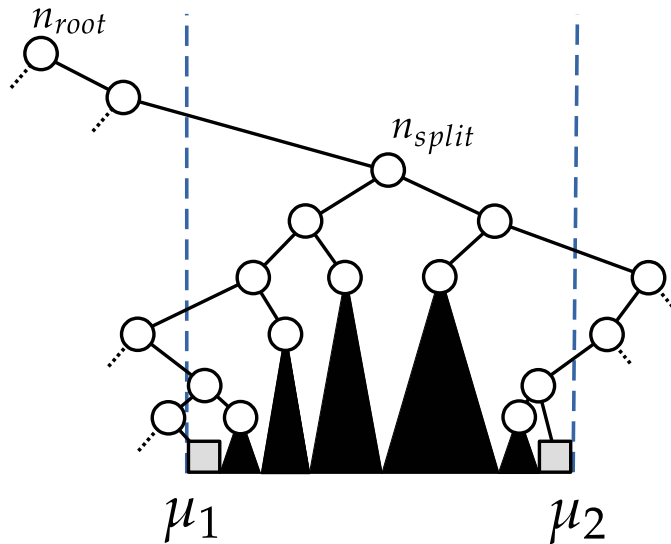
Pretraživanje raspona (1D)

- Imamo skup vrijednosti P , te raspon koji tražimo $[\mu_1, \mu_2]$
- Na primjer $P = \{173, 176, 179, 189, 191, 196, 198\}$
- Kako organizirati skup vrijednosti P tako da imamo mogućnost pronalaska raspona $[\mu_1, \mu_2]$ na najefikasniji mogući način?
- Pribjegavamo korištenju binarnih stabala
- U ovom slučaju koristimo binarna stabla koja u listovima imaju konkretne vrijednosti – zovemo ih **stabla raspona**
  - Listovi imaju vrijednosti iz P
  - Unutarnji čvorovi su navodeći (*guiding*) i ne trebaju imati iste vrijednosti kao listovi
  - Princip sličan kao i kod B⁺ stabala

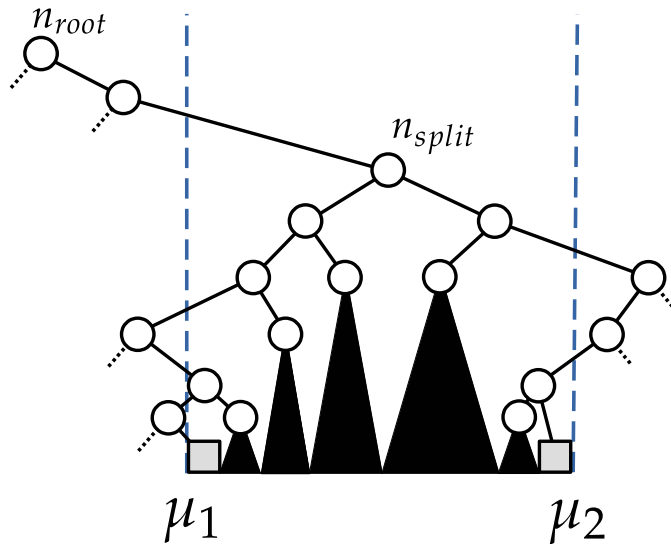

Pretraživanje raspona (1D)

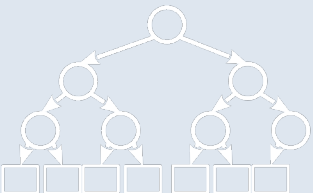

- Imamo binarno stablo τ , takvo da svaki unutarnji čvor ima vrijednost da vrijedi:
  - U lijevom podstablu su sve vrijednosti koje su $\leq$
  - U desnom podstablu su sve vrijednosti koje su $>$
- 1. Krenemo od korijenskog čvora tražeći prvi čvor koji je u traženom rasponu $[\mu_1, \mu_2]$, takozvani *razdvajajući čvor* n_{split}
- 2. Od razdvajajućeg čvora n_{split} krećemo se na lijevu i na desnu stranu, tako dobivamo dvije vertikalne putanje od čvora do lista: $\mathcal{V}_L$ i $\mathcal{V}_R$

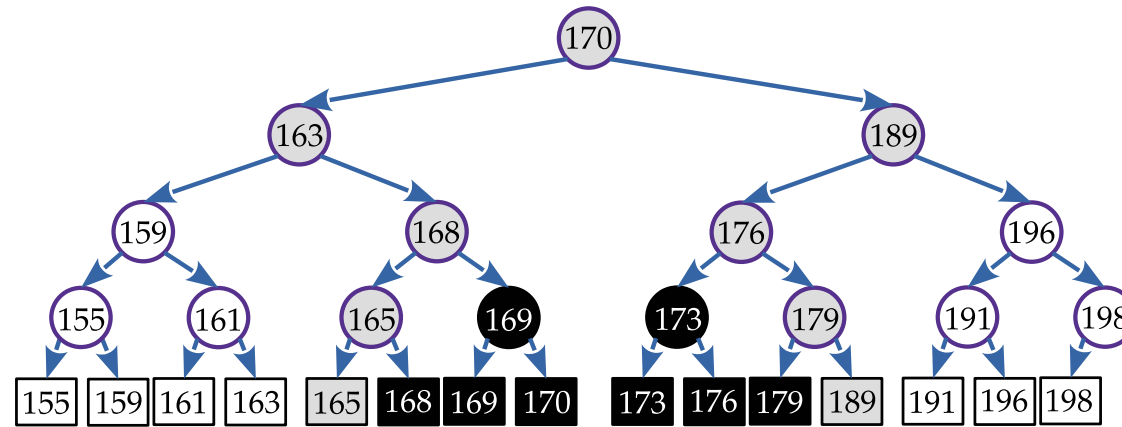
Pretraživanje raspona (1D)

3. Krećući se na lijevo, znamo da su čvorovi manji od n_{split} , te imamo dvije opcije:
  - a) Čvor je unutar traženog raspona $[\mu_1, \mu_2]$, što znači
    - Njegovo desno podstablo je sigurno u traženom rasponu i sve vrijednosti automatski dodajemo rezultatu (*pruning*)
    - Za njegovo lijevo podstablo nismo sigurni, pa se krećemo na lijevo dijete
  - b) Čvor nije unutar traženog raspona, što znači
    - Njegovo lijevo podstablo sigurno nije u rasponu i ignoriramo ga
    - Za njegovo desno podstablo nismo sigurni, pa se krećemo na desno dijete
4. Kretanjem u desno izvodimo zrcalne operacije

Pretraživanje raspona (1D)

Kompleksnost = $O(k + \log n)$

- Primjer stabla i pretraživanja raspona $[165, 184]$
- Korijenski čvor je ujedno i n_{split}
- Sivi čvorovi su testirani
- Crni čvorovi su automatski dodani u rezultat (*pruned*)
- Bijeli čvorovi su odbačeni kao van raspona
- Kompleksnost pretraživanja je $O(k + \log n)$, gdje je k broj automatski dodanih vrijednosti, a $\log n$ su dva prolaska kroz binarno stablo

Pretraživanje raspona (1D)

function 1DRANGEQUERY(τ, μ_1, μ_2)

$rv \leftarrow \emptyset$

$n_{split} \leftarrow \text{FINDSPLITTINGNODE}(\tau, \mu_1, \mu_2)$

if n_{split} is leaf **then**

if $v(n_{split})$ is in the range $[\mu_1, \mu_2]$ **then**
        add n_{split} to rv

else

▷ left traversal

$n \leftarrow \text{leftChild}(n_{split})$

while n is not leaf **do**

if $\mu_1 \leq v(n)$ **then**

        add $\text{REPORTSUBTREE}(\text{rightChild}(n))$ to rv
         $n \leftarrow \text{leftChild}(n)$

else

$n \leftarrow \text{rightChild}(n)$

if n is leaf and $v(n)$ is in the range $[\mu_1, \mu_2]$ **then**

    add n to rv

▷ right traversal

$n \leftarrow \text{rightChild}(n_{split})$

while n is not leaf **do**

if $v(n) \leq \mu_2$ **then**

        add $\text{REPORTSUBTREE}(\text{leftChild}(n))$ to rv
         $n \leftarrow \text{rightChild}(n)$

else

$n \leftarrow \text{leftChild}(n)$

if n is leaf and $v(n)$ is in the range $[\mu_1, \mu_2]$ **then**

    add n to rv

return rv

function FINDSPLITTINGNODE(τ, μ_1, μ_2)

$n \leftarrow \text{root}(\tau)$

while n is not leaf and $(\mu_1 \geq v(n) \text{ or } \mu_2 \leq v(n))$ **do**

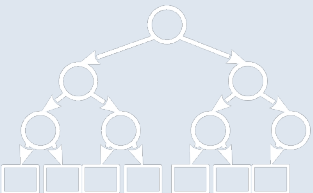
if $\mu_2 \leq v(n)$ **then**

$n \leftarrow \text{leftChild}(n)$

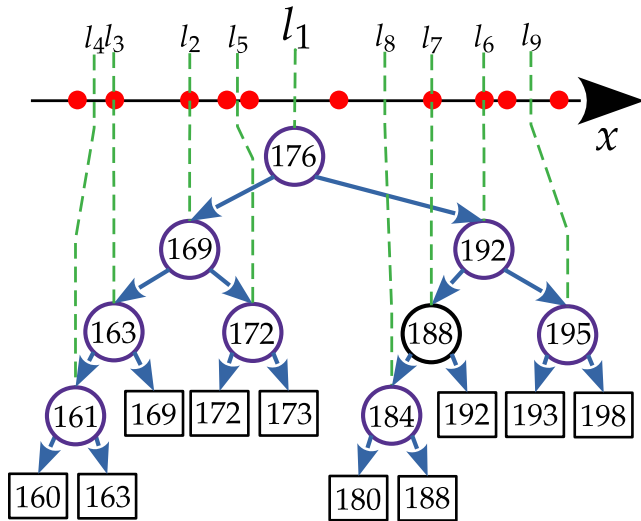
else

$n \leftarrow \text{rightChild}(n)$

return n

Pretraživanje raspona (1D)

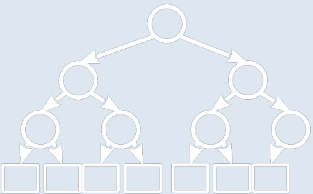
- Kako stvoriti binarno stablo koje reflektira određeni skup vrijednosti P ?
- Kod binarnih stabala učili smo kako stvoriti stablo na temelju sortiranog skupa vrijednosti - promišljeno
- Sličan princip koristi se i ovdje
  - Stvoreni čvor sadrži medijan svih vrijednosti koje su u njegovom podstablu – želimo da stablo bude uravnoteženo
  - Njegovo lijevo podstablo sadrži samo vrijednosti koje su $\leq$ od vrijednosti čvora
  - Njegovo desno podstablo sadrži samo vrijednosti koje su $>$ od vrijednosti čvora
  - Rekurzivnim postupkom stvaramo binarno stablo sve do njegovih listova – konkretnih vrijednosti

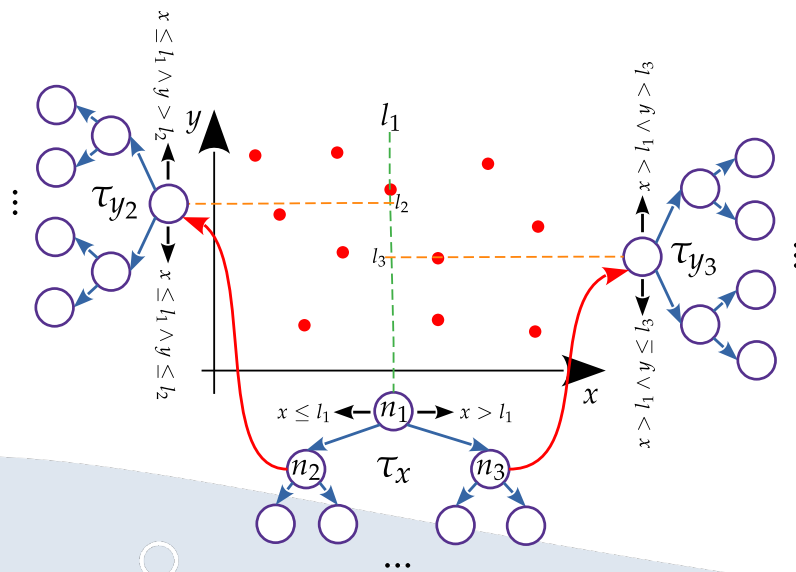
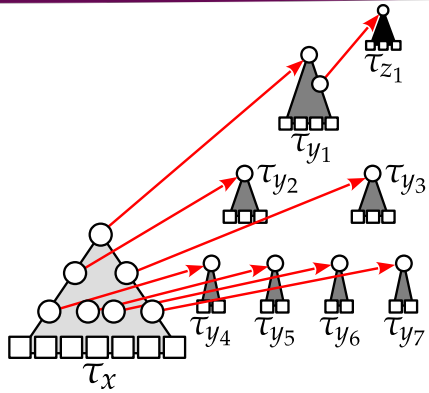
Pretraživanje raspona (1D)

```
function CREATERANGE1D(Pp)  
  if |Pp| = 1 then  
    return n ← leaf having the value from Pp  
  else  
    vm ← median(Pp)  
    Ppleft ← {pi : pi ∈ Pp ∧ pi ≤ vm}  
    Ppright ← {pi : pi ∈ Pp ∧ pi > vm}  
    nleft ← CREATERANGE1D(Ppleft)  
    nright ← CREATERANGE1D(Ppright)  
    n ← create node having value vm  
    leftChild(n) ← nleft  
    rightChild(n) ← nright  
  return n
```

1. Ako smo dobili samo jednu vrijednost
    - a) Vratimo čvor s tom vrijednošću (list)
  2. Ako smo dobili više vrijednosti
    - a) Izračunamo medijan za korijenski čvor
    - b) Podijelimo vrijednosti na lijeve ($\leq$) i desne ($>$)
    - c) Rekurzivno stvorimo lijevo i desno podstablo
    - d) Postavimo stvorena podstabla kao lijevo i desno dijete korijenskog čvora
- Kompleksnost stvaranja stabla raspona je $O(n \log n)$ radi sortiranja zbog traženja medijana

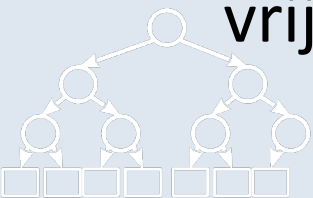
Pretraživanje raspona (2D)

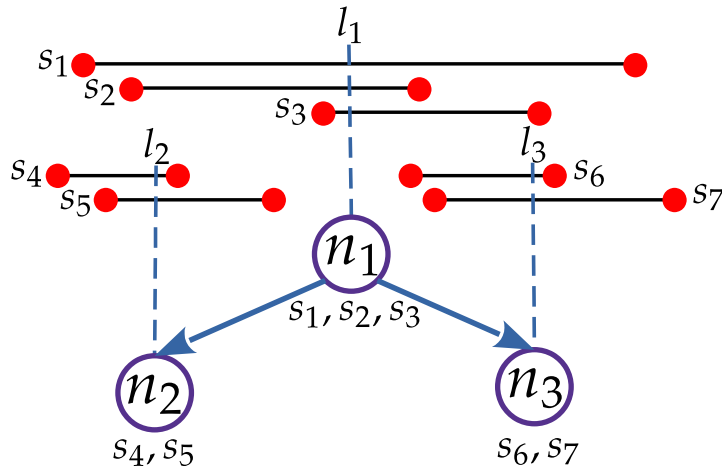
- Svakom čvoru stabla raspona dodajemo podstablo τ_{assoc} za dodatnu dimenziju (y)
  - Ovo ulančavanje se može nastaviti za ostale dimenzije
- τ_{assoc} predstavlja stablo raspona za sve točke koje predstavlja čvor n_i , ali za višu dimenziju – ako je n_i za x -os, tada se τ_{assoc} formira za y -os
- Kompleksnost pretraživanja za dvije dimenzije je sada $O(k + \log^2 n)$ radi ulančavanja stabala
- Kompleksnost stvaranja je i dalje $O(n \log n)$ radi sortiranja

Pretraživanje intervala (1D)

- Zamislimo skup intervala $I = \{s_i = ([x_{i_1}, x_{i_2}], y_i) : x_{i_1}, x_{i_2}, y_i \in \mathbb{R}\}$ koji su paralelni sa x -osi – zapravo horizontalni linijski segmenti
- Točke (x_{i_1}, y_i) i (x_{i_2}, y_i) zovemo krajnjim točkama intervala
- Želja nam je imati strukturu u koju spremamo skup intervala, tako da brzo i efikasno možemo pronaći intervale koji se nalaze u prozoru upita $W_q = [q_{x_1}, q_{x_2}] \times [q_{y_1}, q_{y_2}]$
- Rješenje se nalazi u kompozitnom binarnom stablu koje vrijednosti sprema u čvorovima – zovemo ih **stabla intervala**
- U ovom slučaju nemamo listove koji predstavljaju konkretne vrijednosti

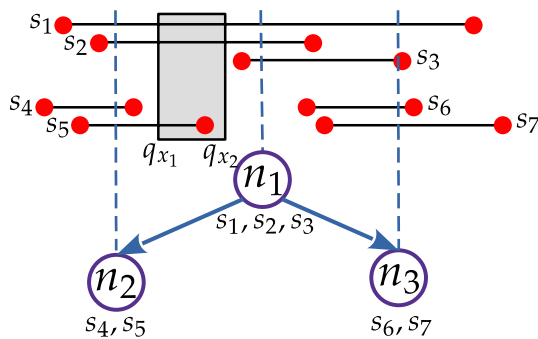
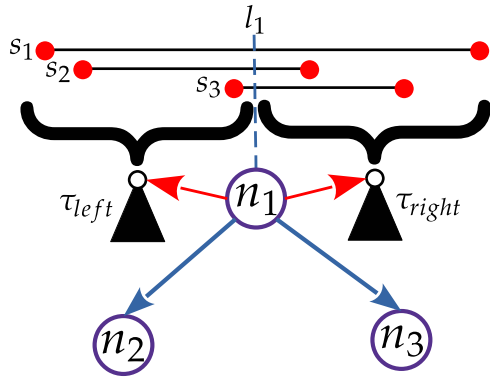

Pretraživanje intervala (1D)

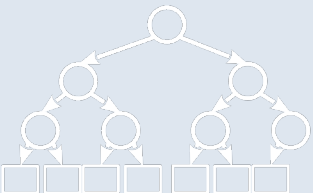

- Izračunamo medijan v_m svih krajnjih točaka intervala iz skupa intervala za koji stvaramo stablo
  - Za korijenski čvor skup intervala je I
  - Za svaki čvor ispod korijenskog to je podskup od I – skupa intervala spremljenog u roditelja
- Stvorimo čvor s vrijednošću izračunatog medijana v_m
  - U čvor spremimo sve intervale koji presijecaju v_m
  - U n_1 tako spremamo intervale $I(n_1) = \{s_1, s_2, s_3\}$
- Rekurzivno stvaramo lijevo i desno podstablo
  - U lijevo podstablo idu svi intervale čije su obje krajnje točke $< v_m$
  - U desno podstablo idu svi intervale čije su obje krajnje točke $> v_m$

Pretraživanje intervala (1D)

- Svakom čvoru se dodaju dvije dodatne strukture podataka (2D stabla raspona recimo)
  - U lijevom τ_{left} se čuvaju lijeve krajnje točke intervala spremljenih u taj čvor ($\leq$)
  - U desnom τ_{right} se čuvaju desne krajnje točke intervala spremljenih u taj čvor ($>$)
  - Krajnje točke u stablima τ_{left} i τ_{right} imaju povratne reference na intervale u čvorovima kako bi se izbjeglo bilo kakvo dodatno pretraživanje
- Ovo radimo zato što pretraživanje rezultira sa dva moguća scenarija:
  1. Interval u potpunosti presijeca $[q_{x_1}, q_{x_2}]$, što znači da mu je lijeva krajnja točka $< q_{x_1}$, a desna $> q_{x_2}$
  2. Interval ima početak ili kraj u $[q_{x_1}, q_{x_2}]$, što znači da mu je lijeva ili desna krajnja točka u tom rasponu
  3. Trebamo paziti i da je interval u rasponu $[q_{y_1}, q_{y_2}]$
- Ovo se može utvrditi kroz dodatne strukture τ_{left} ili τ_{right}
  - Zato se stablo intervala i naziva kompozitnim

Pretraživanje intervala (1D)

```
function CREATEINTERVALTREE(I)
```

```
  if  $I = \emptyset$  then
```

```
     $n \leftarrow$  empty leaf
```

```
  else
```

```
     $x_{med} \leftarrow \text{median}(\text{endpoints}(I))$ 
```

```
     $I_{left} \leftarrow \{s_i : s_i \in I \wedge x_{i_1}(s_i) < x_{med} \wedge x_{i_2}(s_i) < x_{med}\}$ 
```

```
     $I_{right} \leftarrow \{s_i : s_i \in I \wedge x_{i_1}(s_i) > x_{med} \wedge x_{i_2}(s_i) > x_{med}\}$ 
```

```
     $I_{med} \leftarrow I \setminus (I_{left} \cup I_{right})$ 
```

```
     $n \leftarrow$  create a node having value  $x_{med}$ 
```

```
     $\text{intervals}(n) \leftarrow I_{med}$ 
```

```
     $\text{leftChild}(n) \leftarrow \text{CREATEINTERVALTREE}(I_{left})$ 
```

```
     $\text{rightChild}(n) \leftarrow \text{CREATEINTERVALTREE}(I_{right})$ 
```

```
    if  $I_{med} \neq \emptyset$  then
```

```
       $P_{left} \leftarrow \{((x_{i_k}(s_i), y_i(s_i)), s_i) : s_i \in I_{med} \wedge x_{i_k}(s_i) \leq x_{med}\}$ 
```

```
       $P_{right} \leftarrow \{((x_{i_k}(s_i), y_i(s_i)), s_i) : s_i \in I_{med} \wedge x_{i_k}(s_i) > x_{med}\}$ 
```

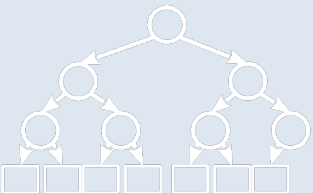
```
       $\triangleright$  We include the back reference to  $s_i$ 
```

```
       $\tau_{left}(n) \leftarrow \text{CREATE2DRANGETREE}(P_{left})$ 
```

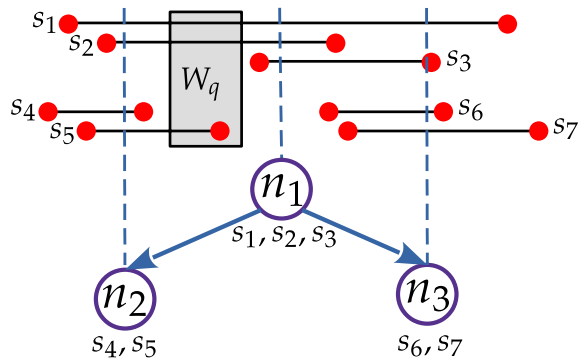
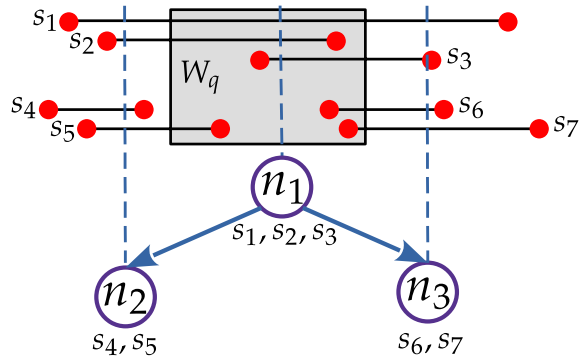
```
       $\tau_{right}(n) \leftarrow \text{CREATE2DRANGETREE}(P_{right})$ 
```

```
  return  $n$ 
```

- Zbog potrebe za sortiranjem, osnovno stablo intervala ima kompleksnost $O(n \log n)$
- Dodamo li tome dva stabla raspona po čvoru, dobivamo $O((n \log n)(2 \log n))$
- Što je u konačnici $O(n \log^2 n)$

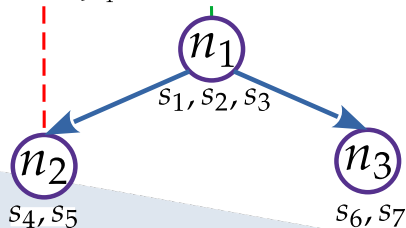
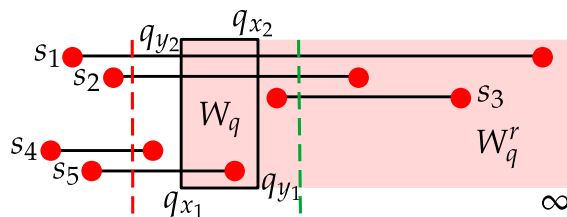
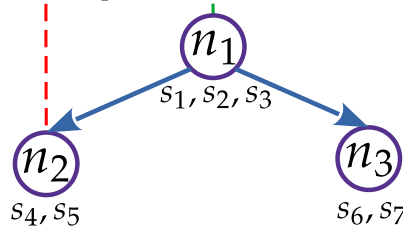
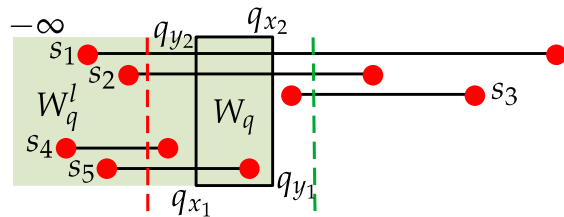

Pretraživanje intervala (1D)

- Pretraživanje stabla intervala slično je pretraživanju stabla raspona. Ako se trenutno nalazimo u čvoru n_i (krećemo od korijenskog čvora), tada imamo tri osnovna slučaja:
  - medijan čvora $x_{med}(n_i)$ je unutar raspona $[q_{x_1}, q_{x_2}]$
    - konzultiraju se oba stabla τ_{left} i τ_{right} , kako bi se selektirali intervali koji završavaju u prozoru $[q_{x_1}, q_{x_2}] \times [q_{y_1}, q_{y_2}]$
  - medijan čvora $x_{med}(n_i)$ s lijeve je strane raspona $[q_{x_1}, q_{x_2}]$
    - konzultira se desno dodatno stablo τ_{right} , kako bi se selektirali intervali koji desnom stranom završavaju u prozoru $[q_{x_1}, q_{x_2}] \times [q_{y_1}, q_{y_2}]$
    - za lijevo podstablo čvora n_i smatramo da nema traženih intervala
    - nastavljamo u desnom podstablu
  - medijan čvora $x_{med}(n_i)$ s desne je strane raspona $[q_{x_1}, q_{x_2}]$
    - konzultira se lijevo dodatno stablo τ_{left} , kako bi se selektirali intervali koji lijevom stranom završavaju u prozoru $[q_{x_1}, q_{x_2}] \times [q_{y_1}, q_{y_2}]$
    - za desno podstablo čvora n_i smatramo da nema traženih intervala
    - nastavljamo u lijevom podstablu

Pretraživanje intervala (1D)

- No, što se dešava s intervalima koji u potpunosti presijecaju raspon, kao recimo s_1 i s_2 u primjeru?
- Umjesto da krajnje točke pretražujemo isključivo u rasponu $[q_{x_1}, q_{x_2}]$, pretraživanje proširimo
  - Lijeve krajnje točke pretražujemo u prozoru $(-\infty, q_{x_2}] \times [q_{y_1}, q_{y_2}]$
  - Desne krajnje točke pretražujemo u prozoru $[q_{x_1}, \infty) \times [q_{y_1}, q_{y_2}]$

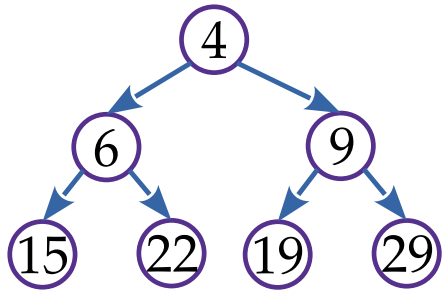

Pretraživanje intervala (1D)

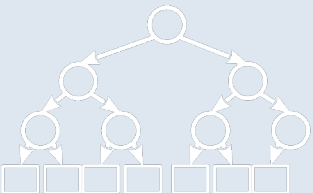
```
function INTERVALQUERY( $n, [q_{x_1}, q_{x_2}] \times [q_{y_1}, q_{y_2}]$ )  
   $iv \leftarrow \emptyset$   
  if  $q_{x_1} \leq x_{med}(n) \leq q_{x_2}$  then  
     $p \leftarrow 2DRANGEQUERY(\tau_{left}(n), (-\infty, q_{x_2}] \times [q_{y_1}, q_{y_2}])$   
     $p \leftarrow p \cup 2DRANGEQUERY(\tau_{right}(n), [q_{x_1}, \infty) \times [q_{y_1}, q_{y_2}])$   
     $iv \leftarrow$  all intervals of the endpoints in  $p$   
     $move \leftarrow both$   
  else if  $x_{med}(n) < q_{x_1}$  then  
     $p \leftarrow 2DRANGEQUERY(\tau_{right}(n), [q_{x_1}, \infty) \times [q_{y_1}, q_{y_2}])$   
     $iv \leftarrow$  all intervals of the endpoints in  $p$   
     $move \leftarrow right$   
  else if  $q_{x_2} < x_{med}(n)$  then  
     $p \leftarrow 2DRANGEQUERY(\tau_{left}(n), (-\infty, q_{x_2}] \times [q_{y_1}, q_{y_2}])$   
     $iv \leftarrow$  all intervals of the endpoints in  $p$   
     $move \leftarrow left$   
  if  $move \in \{both, left\}$  and exists  $lc \leftarrow leftChild(n)$  then  
     $iv \leftarrow iv \cup INTERVALQUERY(lc, [q_{x_1}, q_{x_2}] \times [q_{y_1}, q_{y_2}])$   
  if  $move \in \{both, right\}$  and exists  $rc \leftarrow rightChild(n)$  then  
     $iv \leftarrow iv \cup INTERVALQUERY(rc, [q_{x_1}, q_{x_2}] \times [q_{y_1}, q_{y_2}])$   
  return  $iv$ 
```

- S obzirom da imamo dvije razine stabala, u prvoj razini je stablo intervala, a u drugoj su dva dvodimenzionalna stabla raspona, kompleksnost pretraživanja
 $O((2 \log^2 n)(\log n)) = O(\log^3 n)$
- Za neke druge strukture podataka u τ_{left} i τ_{right} to može biti drukčije. Recimo za običnu listu je to $O(n \log n)$

Stablo prioriteta (*priority tree*)

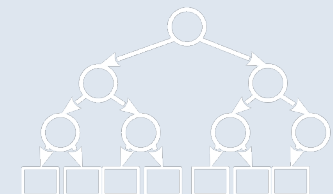
- Korištenje dvodimenzionalnog stabla raspona u stablu intervala čini se neefikasno – dvodimenzionalno stablo raspona ima dva sloja (tri ukupno sa stablom intervala)
- Upiti za stablo intervala su specifični: $(-\infty, q_{x_2}] \times [q_{y_1}, q_{y_2}]$ i $[q_{x_1}, \infty) \times [q_{y_1}, q_{y_2}]$
- Za ovu se namjenu može koristiti gomila (*heap*) kao podatkovna struktura
  - Gomila je sortirana struktura, gdje je korijen gomile najmanji ili najveći član
  - Govorimo o uzlazno ili silazno sortiranoj gomili
- Ukoliko točke sortiramo po x -osi, možemo ih spremiti u gomilu
  - To nam rješava horizontalni dio upita $(-\infty, q_{x_2}]$ i $[q_{x_1}, \infty)$
  - Za $(-\infty, q_{x_2}]$ trebamo uzlazno sortiranu gomilu – spuštamo se od korijena gomile, pa sve do dok ne nađemo na $x(n) > q_{x_2}$

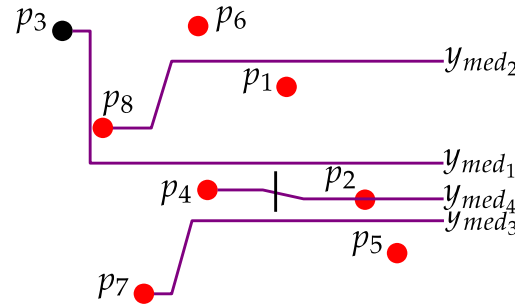
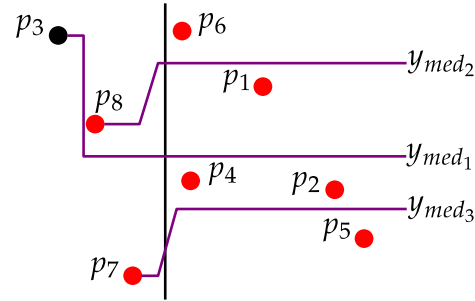
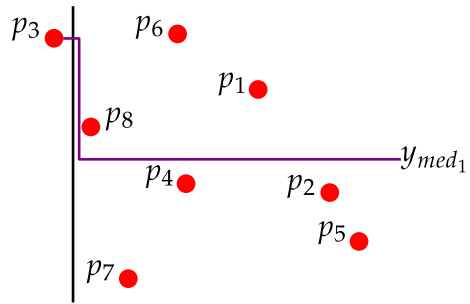
Stablo prioriteta

- Što je s y -osi? Gomila sama po sebi neće podržati tu drugu dimenziju.
- Koristimo činjenicu da particioniranje gomile može biti proizvoljno tako dugo dok je gomila sortirana – roditelj manji ili veći od djece
- U gomilu ugrađujemo koncept binarnog stabla – **stablo prioriteta**
  - Vrijednost čvora $p(n)$ predstavlja točku spremljenu u čvor n – slijedi princip gomile, uvijek uzimamo slijedeću točku s najmanjom $x(p)$ vrijednosti
  - Čvoru dodajemo parametar $y(n)$
    - Struktura stabla prioriteta po parametru $y(n)$ slijedi princip binarnog stabla
      - Lijevo dijete n_L ima parametar $y(n_L) \leq y(n)$ - manji ili jednak od roditelja
      - Desno dijete n_R ima parametar $y(n_R) > y(n)$ - veći od roditelja
    - Kada stvaramo stablo prioriteta i odlučujemo u koje podstablo stavljamo točke
      - Iz skupa točaka maknemo točku čvora
      - Izračunamo medijan y_{med} vrijednosti preostalih točaka – parametar $y(n)$ postavimo na y_{med}
      - Preostale točke s $y(p) \leq y_{med}$ idu u lijevo podstablo
      - Preostale točke s $y(p) > y_{med}$ idu u desno podstablo

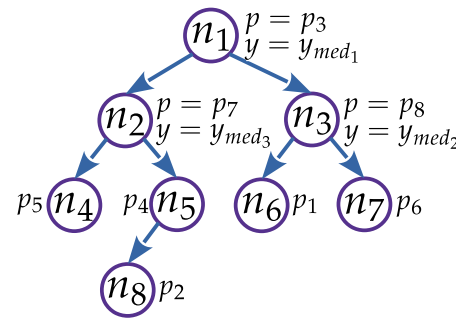
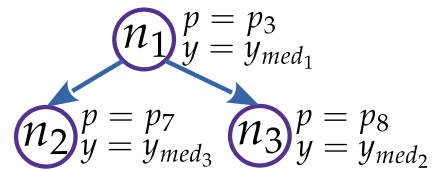
PAZITI! $y(p(n)) \neq y(n)$ – y vrijednost točke u čvoru i y parametar čvora nisu isto!

Stablo prioriteta

$$n_1 \quad \begin{matrix} p = p_3 \\ y = y_{med_1} \end{matrix}$$

function CREATEPRIORITYTREE(P)

$p_{min} = \arg \min_{p_i \in P} x(p_i)$

$n \leftarrow$ new node

$p(n) \leftarrow p_{min}$

if $P \setminus p_{min} \neq \emptyset$ **then**

$y_{med} \leftarrow \text{median}(P \setminus p_{min})$

$P_L \leftarrow \{p : p \in P \setminus p_{min}, y(p) \leq y_{med}\}$

$P_R \leftarrow \{p : p \in P \setminus p_{min}, y(p) > y_{med}\}$

$y(n) \leftarrow y_{med}$

if $P_L \neq \emptyset$ **then**

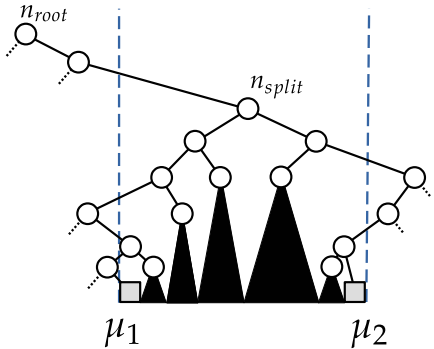
$\text{leftChild}(n) \leftarrow \text{CREATEPRIORITYTREE}(P_L)$

if $P_R \neq \emptyset$ **then**

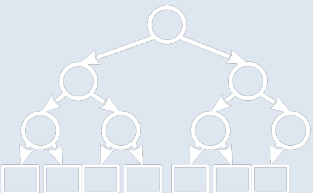
$\text{rightChild}(n) \leftarrow \text{CREATEPRIORITYTREE}(P_R)$

return n

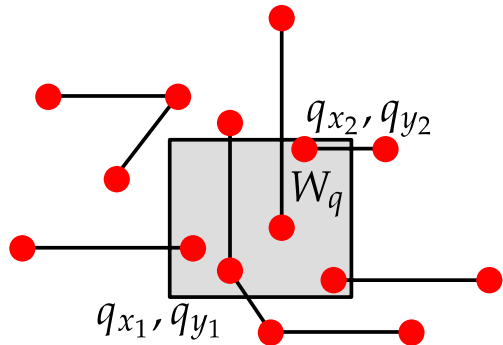
Stablo prioriteta

- S obzirom da y vrijednost točke čvora ($y(p(n))$) stabla nije isto što i y parametar čvora ($y(n)$) – y parametar čvora je korišten u formiranju binarnog stabla
  - $y(p(n))$ se koristi kada se provjerava da li je konkretna točka u prozoru upita, to jest unutar $[q_{y_1}, q_{y_2}]$
  - $y(n)$ se koristi za kretanje po stablu prioriteta
- Potražimo čvor razdvajanja n_{split} – prvi ispod korijena koji je unutar intervala $q_{y_1} \leq y(n_{split}) \leq q_{y_2}$
- Pretraživanje razdvajamo u dvije vertikalne putanje
  - Koncept je isti kao i kao pretraživanja raspona
- Cijelo vrijeme pratimo da je $x(p(n)) \leq q_{x_2}$ - princip gomile
- Za čvorove svih putanja koje prolazimo od korijena, uključujući i čvorove svih podstabala koje automatski dodajemo, svaku točku čvora provjeravamo da li je unutar prozora upita $(-\infty, q_{x_2}] \times [q_{y_1}, q_{y_2}]$

Pretraživanje linijskih segmenata

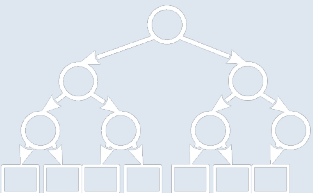
- Zamislimo dvodimenzionalni primjer u kojem umjesto intervala imamo linijske segmente

$$S = \{s_i = \overline{(x_{i_1}, y_{i_1})(x_{i_2}, y_{i_2})} : (x_{i_k}, y_{i_k}) \in \mathbb{R}^2\}$$

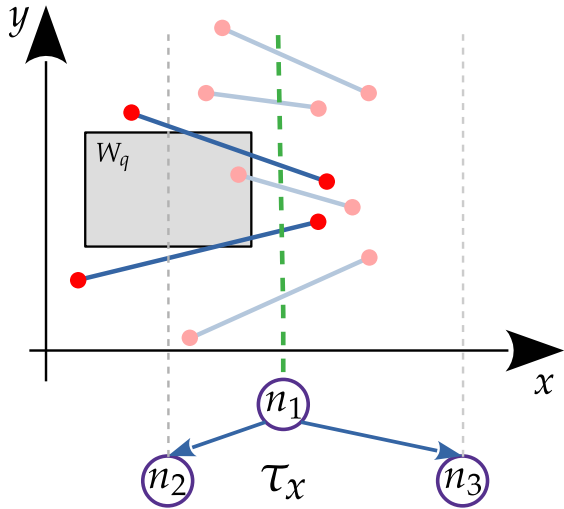
- Zatim definiramo područje pretraživanja

$$W = [q_{x_1}, q_{x_2}] \times [q_{y_1}, q_{y_2}]$$

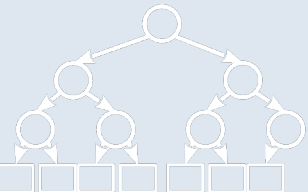
- Primjer štampane elektroničke pločice na kojoj želimo pronaći sve vodove koji prolaze kroz određeno područje
- Primjer plana grada na kojem se žele pronaći ulice koje se nalaze unutar nekog područja pretraživanja

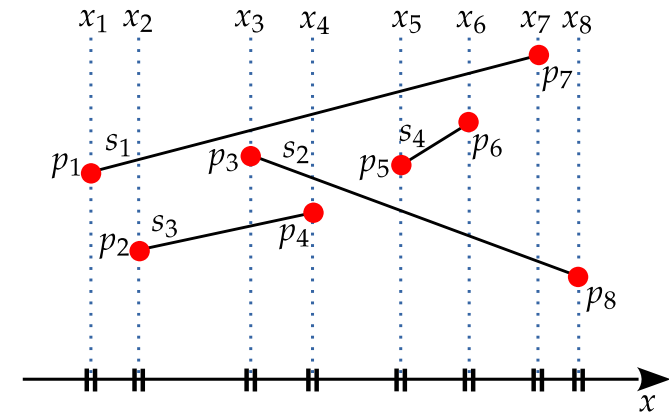
Pretraživanje linijskih segmenata

- Da li za takvo pretraživanje možemo koristiti stablo intervala?
- Zamislamo da imamo prozor upita koji je lijevo od medijana čvora (n_1 na primjeru).
  - Provjeravamo da li su lijevi krajevi linijskih segmenata čvora n_1 unutar $(-\infty, q_{x_2}] \times [q_{y_1}, q_{y_2}]$
  - Na primjeru vidimo barem dva linijska segmenta svojim lijevim krajevima nisu u traženom području, no ipak presijecaju prozor upita W_q - 😞
- Iako će stablo intervala ispravno raditi za većinu slučajeva, neki će ipak proizvesti *false negative* rezultat

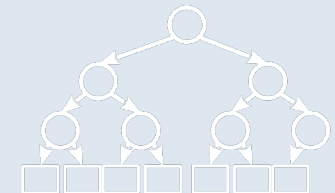

Pretraživanje linijskih segmenata

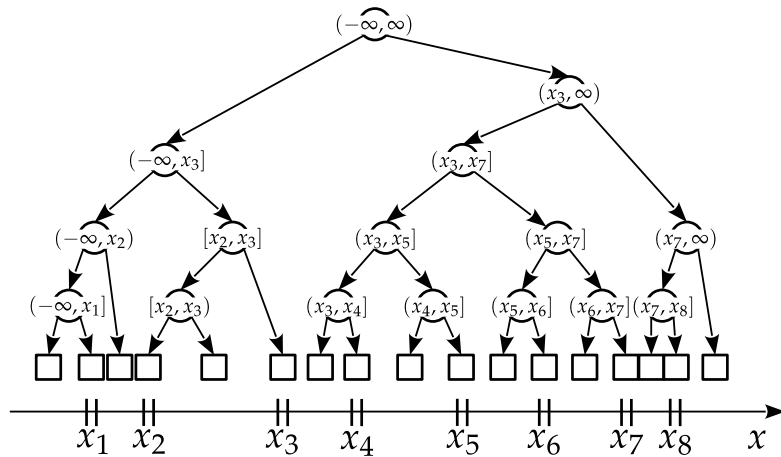
- Umjesto toga primijenimo pozicijski pristup (*locus approach*)
- Krenemo od x -osi
  - Skup linijskih segmenata razbijemo u elementarne intervale – to su intervali po x -osi u kojima nema promjena broja linijskih segmenata
  - Promjene se dešavaju u krajnjim točkama linijskih segmenata – koristimo se projekcijama krajnjih točaka na x -os : $x_i = x(p_i)$
  - Primjer na slici razbijamo u slijedeće elementarne intervale

$(-\infty, x_1), [x_1, x_1], (x_1, x_2), [x_2, x_2], \dots, (x_7, x_8), [x_8, x_8], (x_8, \infty)$

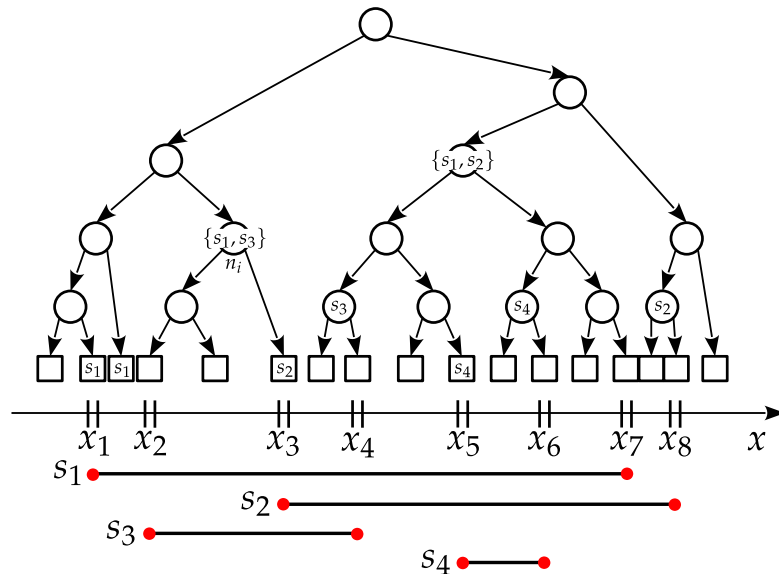
Pretraživanje linijskih segmenata

$(-\infty, x_1), [x_1, x_1], (x_1, x_2), [x_2, x_2], \dots, (x_7, x_8), [x_8, x_8], (x_8, \infty)$

- Svaki od elementarnih intervala pretvorimo u jedan list uravnoteženog binarnog stabla – listovi su vrijednosti (koncept B⁺ indeksnog stabla), a unutarnji čvorovi samo su za navođenje
- Stablo iznad tih listova napravimo na promišljeni način
  - Želimo da stablo bude uravnoteženo kako bi pretraživanje bilo $O(k + \log^2 n)$ - opet se vraćamo na koncept pretraživanja za raspon
- Unutarnji čvorovi stabla agregiraju intervale svojih podstabala $I(n) = I(n_L) \cup I(n_R)$
  - Ovo rezultira time da se intervali u čvorovima iste razine ne preklapaju i nemaju razmaka
- Korijenski čvor agregira sve elementarne intervale, što rezultira sa $(-\infty, \infty)$

Pretraživanje linijskih segmenata

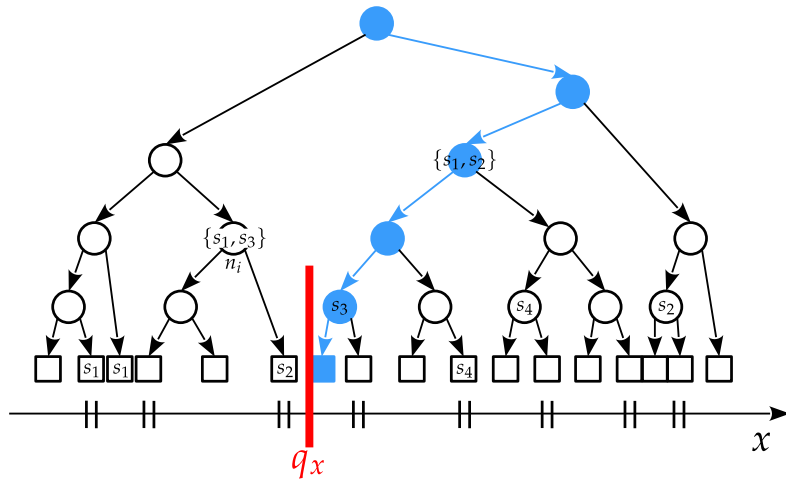


```

procedure INSERTSEGMENT( $n, [x_1, x_2]$ )
  if  $I(n) \subseteq [x_1, x_2]$  then
    add  $[x_1, x_2]$  to  $S(n)$ 
  else
    if  $I(\text{leftChild}(n)) \cap [x_1, x_2] \neq \emptyset$  then
      INSERTSEGMENT( $\text{leftChild}(n), [x_1, x_2]$ )
    if  $I(\text{rightChild}(n)) \cap [x_1, x_2] \neq \emptyset$  then
      INSERTSEGMENT( $\text{rightChild}(n), [x_1, x_2]$ )
  
```

- Zatim pridjeljujemo linijske segmente čvorovima stabla
  - Logika nalaže da se svaki linijski segment u elementarnom intervalu pridijeli svojem listu
  - Moguće je (i vjerojatno) da više listova sadrži isti linijski segment s_i - time uzrokuje visoku kompleksnost spremanja stabla (*storage complexity*)
  - Takav linijski segment pridijelimo na unutarnji čvor koji sadrži sve listove koji imaju taj linijski segment s_i
  - Korištenjem intervala čvorova $I(n)$, za takvo pridjeljivanje možemo krenuti od korijenskog čvora
  - Za n_i , interval je $I(n_i) = [x_2, x_3]$, što u je u potpunosti sadržano u linijskim segmentima s_1 i s_3
  - $S(n_i) = \{s_1, s_3\}$ predstavlja kanonski skup linijskih segmenata koji u potpunosti prolaze intervalom $I(n_i)$
- Dobivamo **stablo segmenata**

Pretraživanje linijskih segmenata

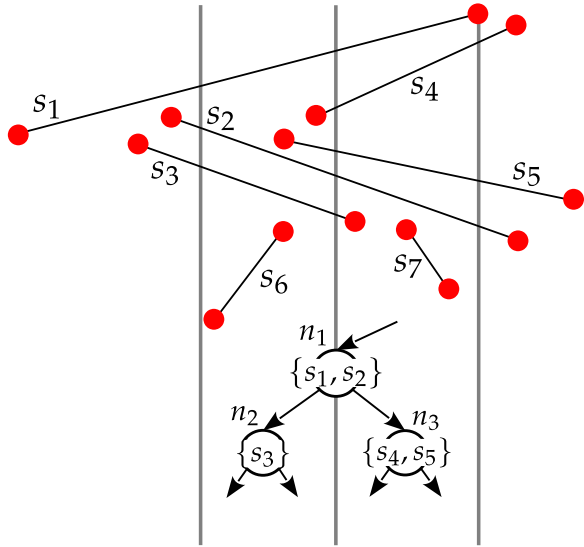

- Ukoliko želimo pronaći linijske segmente iz S koji prolaze kroz $I_q = q_x \times [q_{y_1}, q_{y_2}]$
- Trebamo pronaći elementarni interval kroz koji prolazi q_x
- Izvodimo klasični prolaz kroz stablo, prolazeći kroz čvorove gdje je $q_x \in I(n)$
- List predstavlja traženi elementarni interval
- Vertikalnu putanju od korijenskog čvora do lista označimo kao $\mathcal{V}$
- Skup svih linijskih segmenata koji prolaze kroz q_x su

$$\bigcup_{n \in \mathcal{V}} S(n) \subseteq S$$

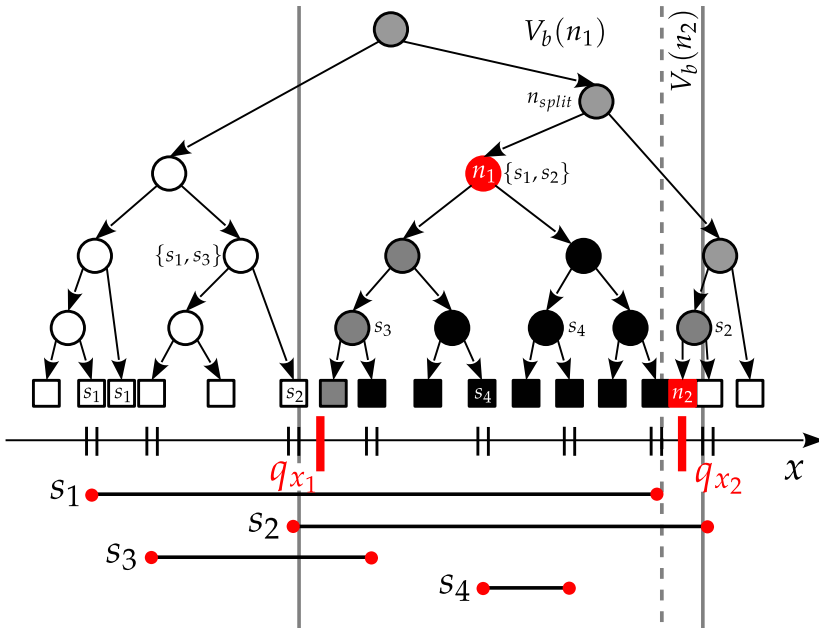
- U našem primjeru $\{s_1, s_2, s_3\}$

Pretraživanje linijskih segmenata

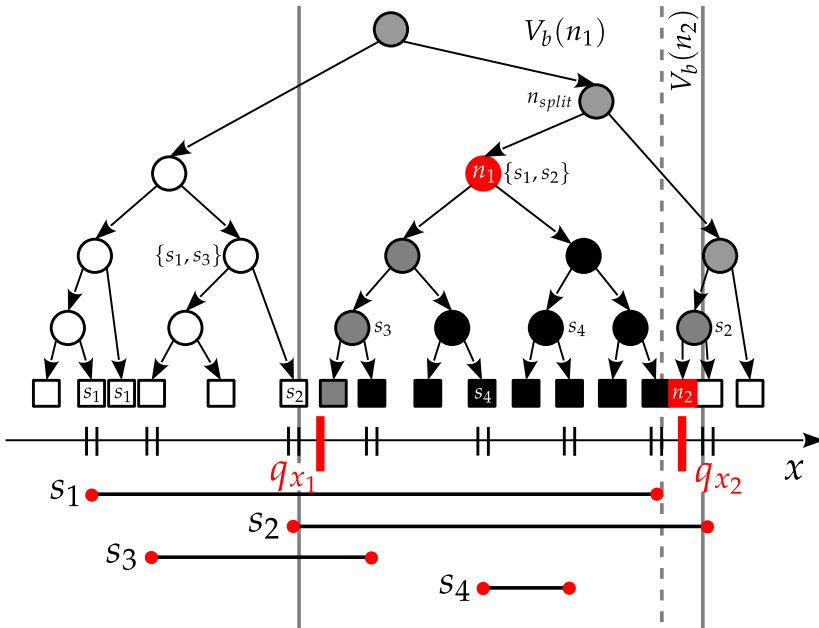
- Ukoliko uzmemo interval nekog čvora $I(n)$ on definira vertikalni blok $V_b(n) = I(n) \times (-\infty, \infty)$
- Svi linijski segmenti u $S(n)$ u potpunosti horizontalno prolaze kroz cijeli $V_b(n)$
- U primjeru na slici primjećujemo i jedno drugo svojstvo koje je vezano uz princip agregacije intervala
  - $V_b(n_1) = V_b(n_2) \cup V_b(n_3)$
  - Linijski segmenti $S(n_1)$ u potpunosti prolaze kroz $V_b(n_1)$, a time i kroz $V_b(n_2)$ i $V_b(n_3)$
  - Linijski segmenti koji u potpunosti prolaze kroz $V_b(n_i)$, gdje je n_i u podstablu čiji je korijen n_j , **djelomično prolaze** kroz $V_b(n_j)$

Pretraživanje linijskih segmenata

- Vratimo se pretraživanju prozora $W_q = [q_{x_1}, q_{x_2}] \times [q_{y_1}, q_{y_2}]$
- Koncept je isti kao i kod pretraživanja raspona
- Pronađemo čvor razdvajanja n_{split} koji je u ovom slučaju:
  - Sadrži cijeli interval $I_{q_x} = [q_{x_1}, q_{x_2}]$
  - Lijevo dijete n_L sadrži $q_{x_1} \in I(n_L)$
  - Desno dijete n_R sadrži $q_{x_2} \in I(n_R)$
- Nakon toga dobivamo:
  - Dvije vertikalne putanje, lijevu $\mathcal{V}_L$ i desnu $\mathcal{V}_R$ - u primjeru čvorovi sive boje
  - Skup podstabala N_T koje su sigurno u intervalu I_{q_x} - u primjeru čvorovi crne boje
- Rezultat je skup vertikalnih blokova

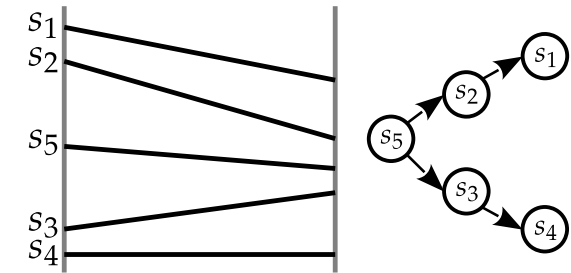
Pretraživanje linijskih segmenata

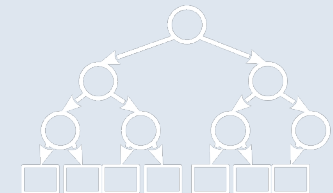
- U skupu vertikalnih blokova koji su rezultat:
  - Možemo imati samo jedan vertikalni blok
    - Kada je n_{split} u elementarnom intervalu – u listu
    - Kada je n_{split} korijen podstabla čiji su svi elementarni intervali u I_{q_x}
  - Prvi i posljednji vertikalni blok sadrže q_{x_1} i q_{x_2}
- Skup linijskih segmenata koji u potpunosti ili djelomično presijeca I_{q_x} je unija svih kanonskih skupova linijskih segmenata podstabala koja čine skup vertikalnih blokova – vidi crvene čvorove

$$\bigcup_{n \in \mathcal{V}_L \cup \mathcal{V}_R \cup \mathcal{N}_T} S(n) \subseteq S$$

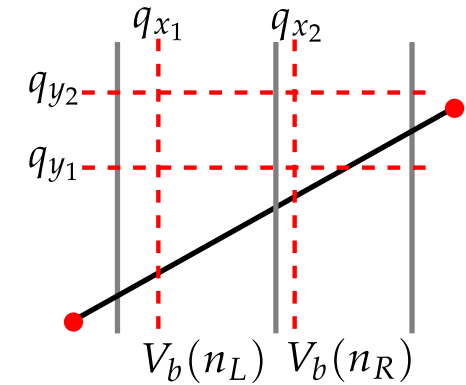
Pretraživanje linijskih segmenata

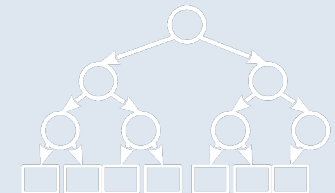
- Što je s vertikalnim pretraživanjem, kako pronalazimo $I_{q_y} = [q_{y_1}, q_{y_2}]$?
- Do sada znamo da kanonski skup linijski segmenata $S(n)$ sadrži linijske segmente koji u potpunosti horizontalno presijecaju vertikalni blok $V_b(n)$
- Ako kanonski skup segmenata organiziramo u uravnoteženo binarno stablo, možemo koristiti isti princip geometrijskog pretraživanja kao i kod raspona
  - Problem: Da bismo jasno znali vertikalni raspored linijskih segmenata, oni se **ne smiju presijecati** !
- Takvo stablo pridružimo čvoru koji ima $S(n) \neq \emptyset$ i označujemo sa $\tau(n)$

Pretraživanje linijskih segmenata

- Prvi i posljednji vertikalni blok sadrže q_{x_1} i q_{x_2}
- U tim vertikalnim blokovima ne smijemo gledati samo mjesto gdje linijski segment presijeca rubove vertikalnog bloka
- Mora se uzeti u obzir sjecište linijskog segmenta sa q_{x_1} , odnosno q_{x_2} , kako ne bi došlo do *false positive* pribrajanja linijskog segmenta konačnom rezultatu

Pretraživanje linijskih segmenata

```
function REPORTSUBTREE( $n, W_q = [q_{x_1}, q_{x_2}] \times [q_{y_1}, q_{y_2}]$ )  
   $rv \leftarrow \emptyset$   
  if  $n$  is not nil then  
    add VERTICALQUERY( $\tau(n), n, W_q$ ) to  $rv$   
    add REPORTSUBTREE(leftChild( $n$ ),  $W_q$ ) to  $rv$   
    add REPORTSUBTREE(rightChild( $n$ ),  $W_q$ ) to  $rv$   
  
  return  $rv$   
  
function FINDSPLITTINGNODE( $\tau, I_q = [q_{x_1}, q_{x_2}]$ )  
   $n \leftarrow \text{root}(\tau)$   
  while  $n$  is not leaf do  
     $lc \leftarrow \text{leftChild}(n), rc \leftarrow \text{rightChild}(n)$   
    if  $q_{x_1} \in I(lc)$  and  $q_{x_2} \in I(rc)$  then  
      return  $n$   
    else  
      if  $I_q \subseteq I(lc)$  then  
         $n \leftarrow lc$   
      else  
         $n \leftarrow rc$   
  
  return  $n$ 
```

```
function SEGMENTTREEQUERY( $\tau, W_q = [q_{x_1}, q_{x_2}] \times [q_{y_1}, q_{y_2}]$ )  
   $rv \leftarrow \emptyset$   
   $n_{\text{split}} \leftarrow \text{FINDSPLITTINGNODE}(\tau, [q_{x_1}, q_{x_2}])$   
  if  $n_{\text{split}}$  is leaf then  
    if  $S(n_{\text{split}}) \neq \emptyset$  then  
      add VERTICALQUERY( $\tau(n_{\text{split}}), n_{\text{split}}, W_q$ ) to  $rv$   
  else  
     $n \leftarrow \text{leftChild}(n_{\text{split}})$   
    while  $n$  is not leaf do  
      add VERTICALQUERY( $\tau(n), n, W_q$ ) to  $rv$   
       $lc \leftarrow \text{leftChild}(n), rc \leftarrow \text{rightChild}(n)$   
      if  $q_{x_1} \in I(lc)$  then  
        add REPORTSUBTREE( $rc, W_q$ ) to  $rv$   
         $n \leftarrow lc$   
      else  
         $n \leftarrow rc$   
    add VERTICALQUERY( $\tau(n), n, W_q$ ) to  $rv$   
     $n \leftarrow \text{rightChild}(n_{\text{split}})$   
    while  $n$  is not leaf do  
      add VERTICALQUERY( $\tau(n), n, W_q$ ) to  $rv$   
       $lc \leftarrow \text{leftChild}(n), rc \leftarrow \text{rightChild}(n)$   
      if  $q_{x_2} \in I(rc)$  then  
        add REPORTSUBTREE( $lc, W_q$ ) to  $rv$   
         $n \leftarrow rc$   
      else  
         $n \leftarrow lc$   
    add VERTICALQUERY( $\tau(n), n, W_q$ ) to  $rv$   
  
  return  $rv$ 
```

Pitanja

